

"בולמוס אלישבע"

בפולין היהודית נהפך כל ענין יהודי לבולמוס. הערכה ישרה יחס אמתי לדברים אין יודעים שם. ותחת המדה שולטת שם - "המודה". מדי פעם אחוז אותה בולמוס חדש: בולמוס "הכה" בולמוס "ברייטברד" בולמוס "שטייגער" ו - "בולמוס אלישבע". והאחרון הנדיל! כי אם הראשונים בולמוסים -לאומיים" הם הנה האחרון עולה עליהם בזה שהוא "לאומי עברי"... כי על בן משוררת היא אלישבע - משוררת עברית.

"הצפירה" שאינה מדאה סימני ערות יתירה, מביאה לנו כמעט בכל יום בשורה אלישבעית חדשה: נשף אלישבע! בקר אלישבע! אלישבע פה ואלישבע שם! הערכות עפות מכל עבר, דברי בקורת שכולם אומרים כבוד נשמעים מפי אנשים שמשוססמה כבשו את בקרתם עד היום. בוילנה "בנשף אלישבע" העריכה ש. ל. ציטרון. וכנראה עלתה התלהבות בעת ההערכה למדהנה גבוהה כזו שחשבותו השומעים למשורר והוציאו עליו שם רע שחבר שיר לכבודה וקראו באזניה. ולא נתקרה דעתם של הרתחנים שבמחנה עד שקמו והוציאו ספר מיוחד המוקדש כולו לאלישבע ולביוגרפיה שלה. דבר שסופרים מאד חשובים זכרים בו רק אחרי פטירתם.

"ספר אלישבע". כמה גיחוך בעובדה זו! בקורת הגונה על טובי הסופרים שלנו טרם נכתבה והנה זכינו בלאחר-יד ל"ספר אלישבע". אמנם יש לשער את תכנו וערכו מראש: ודאי ישנו וישלשו שוב כל אותם הדברים המשעממים על "הזת מן הוילנה" וכו' וכו'. ותמה אני תמיה גדולה על אלישבע, איך לא תסתיר את פניה בבושה מכל "הטרדם" הוילי המלא סנסציה אוילית ורקלמה, שמקומים סביבה אנשים מחוסרי-טעם והיא כשבעה-דצון (מאחר שיש בידה למחות ואינה עושה זאת!) מכל הענין, כאלו כך נאה לה וכך צריך להיות באמת - - -

ואת הקולר יש לתלות בבקרת - יותר נכון באי-הבקרת - שלנו. כי כל בקרת שאינה נוקמת ונוטרת לעת הצורך לאו שמה בקרת! לו היתה לנו בקרת ראויה לשמה - קרה ואמיצה כאמת גופה - היתה היא אומרת בקצור נמרץ: מרת אלישבע! הכבדי וחדלי לך מזה כי לא תהיה תפארתך על הדרך הזאת...

אך מכל דברי הבקרת שנאמרו על בעלת ה"בוס קטנה" לא זכינו לשמע אף דבור אחד גלוי ומפורש. רק אחד מבין כל המבקרים - והוא מנחם ריבולוב - העז להגיד: "השירה היתה צורת-הבטוי הראשונה שלה, אבל לא החזיקה זו כח ופקעה. ומי יודע אם יש עוד תקוה לה לצורה זו בעבודת אלישבע".

על חלום מלכותי אני צוחקת:

היום לא אומר כזאת.

הכל יודעים: אלה דברי שקרי

רק מלים נחרזות.

הכל יודעים! מלבד אולי אחת - המחברת מרת

אלישבע בעצמה.